

Aan

SLMZ

Deadline: 13 juni 2025

nota

TER BESLISSING

Kamerbrief Onderzoek oorzaken van de overschrijding
van het budgettair kader wijkverpleging

Opgesteld door

Datum

3 juni 2025

Kenmerk

4133637-1084210-CZ

Bijlage(n)

2

1. Aanleiding

In de eerste week van juni zijn de uitkomsten van een onderzoek naar oorzaken van de overschrijding van het budgettair kader wijkverpleging opgeleverd aan VWS. Voor dit thema is veel politieke en maatschappelijke aandacht. Het rapport is in opdracht van Actiz, ZorgthuisNL en Zorgverzekeraars Nederland (ZN) door Gupta uitgevoerd met financiering van VWS. We adviseren u het rapport middels deze brief op korte termijn aan de Kamer aan te bieden.

2. Geadviseerd besluit

We adviseren u om de Kamerbrief met bijgaand rapport (bijlage 1) en aanbiedingsbrief van partijen (bijlage 2) uiterlijk 13 juni naar de Tweede Kamer te sturen. Daarnaast adviseren we u de Kamer, zoals eerder door de Staatssecretaris LMZ is toegezegd, te informeren over de voortgang van afspraken over 'herkenbare & aanspreekbare wijkverpleging'.

3. Kernpunten

Met deze brief informeert u de Kamer over een onderzoek naar de oorzaken van de overschrijding van het budgettair kader wijkverpleging en geeft u een update over de laatste ontwikkeling die gericht is op het verbeteren van de organisatie en toegankelijkheid van wijkverpleging.

Onderzoek oorzaken van de overschrijding van het budgettair kader wijkverpleging

- Aanleiding van het onderzoek is dat al jarenlang minder geld door zorgverzekeraars wordt uitgegeven dan het maximale kader dat VWS hiervoor beschikbaar stelt. Hiervoor is veel politieke en maatschappelijke aandacht. Eerdere onderzoeken legden afzonderlijk steeds een deel van de oorzaken van de overschrijding bloot, maar kwamen nog niet tot een compleet beeld. Met dit onderzoek worden alle inzichten bij elkaar gelegd en worden hypothesen getoetst.
- Dit onderzoek gaat in op onderliggende oorzaken voor twee belangrijke trends die een groot deel van de lagere dan oorspronkelijk geraamde uitgaven verklaren. Ten eerste is het aantal zorguren per cliënt in de Zorgverzekeringswet (Zvw) de afgelopen jaren sterk afgenomen. Ten tweede is de stijging van het aantal cliënten in de wijkverpleging Zvw minimaal. Dit lijkt in contrast te staan met de vergrijzing. Het rapport laat

verschillende oorzaken zien van deze twee ontwikkelingen. Kort samengevat is de conclusie dat de toegenomen doelmatigheid van de afgelopen jaren en substitutie van Zvw zorg naar de Wet langdurige zorg (Wlz) belangrijke oorzaken zijn van de onderschrijding. Door de meerderheid van de aanbieders en zorgverzekeraars wordt dit als een overwegend positieve ontwikkeling gezien. Tegelijkertijd stipt dit rapport ook een aantal thema's aan die extra aandacht behoeven zoals de toegankelijkheid voor cliënten met complexe zorgvragen en de vitaliteit van de sector (het verlagen van ziekteverzuim en het behoud van personeel).

- In de brief geeft u een korte samenvatting van de uitkomsten van het rapport. U deelt met de Kamer daarnaast de duiding van de opdrachtgevende partijen van dit rapport. Zij onderschrijven de conclusies van het rapport grotendeels en geven aan dat die deels ook al verwerkt zijn in de afspraken in het Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg (HLO).

Datum

3 juni 2025

Kenmerk

4133637-1084210-CZ

Organisatie en toegankelijkheid wijkverpleging

- U deelt welke aanvullende afspraken partijen hebben gemaakt over herkenbare en aanspreekbare wijkverpleging, met als doel de organisatie en toegankelijkheid van wijkverpleging te verbeteren door middel van samenwerking en coördinatie.
- Deze afspraken zijn onderdeel van de met veldpartijen vastgestelde 'visie eerstelijnszorg 2030'. U geeft hiermee ook invulling aan de aankondiging van uw voorganger aan de Kamer om over dit onderwerp afspraken te maken met betrokken partijen.
- Met deze afspraken geeft u ook invulling aan de motie van het lid Paulusma over een plan opstellen om leiderschap van verpleegkundigen binnen de wijkteams te bevorderen¹.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

Er is vanuit beide Kamers veel belangstelling voor de oorzaken van de onderschrijding van het budgettair kader in de wijkverpleging. Zowel bij de behandeling van de VWS begroting 2025 als na verzending van de eerste suppletoire op de VWS begroting 2025 hebben zowel Eerste als Tweede Kamer gevraagd naar verklaringen voor de onderschrijding. Tevens zijn er veel vragen gesteld over de alternatieve inzet van de onderbesteding ter dekking van tegenvallers op de VWS-begroting. Dit onderzoek geeft nog een beter beeld van oorzaken en eventuele gevolgen van de onderschrijding.

Bij het afsluiten van het Integraal Zorgakkoord zijn afspraken gemaakt over de hoogte van het kader wijkverpleging en groeipercentages gedurende de looptijd van het IZA, om investeringen in de sector te kunnen faciliteren. Daarbij is ook afgesproken om 600 miljoen van de verwachte onderschrijding in 2022 in het kader te laten zitten. Dit is mede oorzaak van de hoge onderschrijding in 2024.

¹ Kamerstukken II 2023/2024, 33 578, nr. 109

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

De onderschrijving is bij de opdrachtgevende partijen Actiz ZorgthuisNL en ZN een gevoelig onderwerp en heeft ook in de media aandacht gekregen. Het onderzoek heeft breed draagvlak onder de opdrachtgevende partijen. De duiding van deze partijen bij het rapport wordt meegestuurd bij dit rapport.

Datum

3 juni 2025

Kenmerk

4133637-1084210-CZ

c. Arbeidsmarkteffecten zorg- en welzijnsveld

Het rapport gaat in op de vitaliteit van de sector. De vitaliteit van de sector is onderzocht door onder andere te kijken naar de arbeidsmarkt, arbeidsvoorwaarden van wijkverpleegkundigen, de instroom van studenten, werkdruk en ziekteverzuim.

d. Gevolgen administratieve lasten

N.v.t.

d. Financiële en personele gevolgen VWS en uitvoeringsorganisaties

In 2024 bedroeg de onderuitputting € 1.015 miljoen. Een groot deel van dit bedrag (€ 875 miljoen) is reeds verwerkt in de VWS-begroting 2025 en de eerste suppletoire op de VWS-begroting 2025. Het kader groeit in 2025 met 3,0% en in 2026 met 3,5%.

e. Juridische aspecten haalbaarheid

N.v.t.

f. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

De brief is afgestemd met de opdrachtgevende partijen Actiz, Zorgthuisnl en ZN. Intern is de brief afgestemd met FEZ, LZ en MEVA.

g. Toezeggingen

Met deze brief doet u de motie van het lid Paulusma over een plan opstellen om leiderschap van verpleegkundigen binnen de wijkteams te bevorderen af².

Met deze brief doet u de toezegging van uw ambtsvoorganger af om uw Kamer te informeren over de wijze waarop de aanbevelingen uit het Equalisrapport³ over toegankelijkheid van de wijkverpleging met het veld worden opgepakt.

U doet geen nieuwe toezeggingen.

h. Fraudetoets

N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

² Kamerstukken II 2023/2024, 33 578, nr. 109

³ Equalis (2024): clientvolgend onderzoek in de wijkverpleging